

**ΝΕΕΣ ΛΕΥΚΕΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΜΕΣ ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ
ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΑΜΠΕΛΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**
New white wine grapevine varieties with aromatic character at the Institute of
viticulture of Athens

Π. Ζαμανίδης¹, Χ. Πασχαλίδης², Θ. Πιτσώλη³, Κ. Μπινιάρη⁴, Ι. Χουλιάρης⁵

¹Ινστιτούτο Αμπέλου Αθηνών, ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ, Σοφ. Βενιζέλου 1, 14123, Λυκόβρυση Αττικής.

²Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας, Αντικάλαμος, 24100, Καλαμάτα.

³Ινστιτούτο Τεχνολογίας Γεωργικών Προϊόντων, ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ, Σοφ. Βενιζέλου 1, 14123, Λυκόβρυση Αττικής.

⁴Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ιερά Οδός 75, 11855 Αθήνα.

⁵Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο, Αλσύλλιο Αγροκηπίου, 73100 Χανιά.

Περίληψη

Σκοπός της παρούσης εργασίας είναι η δημιουργία νέων λευκών ποικιλιών οινοποιίας «Άρτεμις» και «Χαρά» και η αμπελογραφική τους περιγραφή. Οι νέες ποικιλίες αμπέλου δημιουργήθηκαν στο Ινστιτούτο Αμπέλου Αθηνών με τη μέθοδο του υβριδισμού. Η μελέτη, η αμπελογραφική περιγραφή και η κωδικοποίηση των χαρακτήρων των ποικιλιών, έγινε σύμφωνα με τον κώδικα αμπελογραφικής περιγραφής του Διεθνούς Οργανισμού Αμπέλου και Οίνου (ΟΙΥ, 2013). Η ποικιλία «Άρτεμις», σύμφωνα με τα αμπελογραφικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά ανήκει στη Δυτικο-Ευρωπαϊκή οικολογική ομάδα ποικιλιών, *convarietas occidentalis* Neqf. Η ποικιλία «Χαρά» κατατάσσεται στην ομάδα ποικιλιών *Convarietas Pontica* Neqf. νέες ποικιλίες «Άρτεμις» και «Χαρά» διακρίνονται για την ικανοποιητική τους αντοχή στην ξηρασία και τις μυκητολογικές ασθένειες σε σύγκριση με τις άλλες ποικιλίες *Vitis vinifera*. Οι ποικιλίες προορίζονται για την παραγωγή λευκών οίνων ανωτέρας ποιότητας.

Λέξεις κλειδιά: Γενετική βελτίωση, Βιομορφολογικά χαρακτηριστικά, Νέες ποικιλίες

Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσης εργασίας είναι η δημιουργία νέων λευκών ποικιλιών οινοποιίας «Άρτεμις» και «Χαρά» και η αμπελογραφική τους περιγραφή. Οι νέες ποικιλίες αμπέλου δημιουργήθηκαν στο Ινστιτούτο Αμπέλου Αθηνών με τη μέθοδο του υβριδισμού.

Υλικά και μέθοδοι

Το Ινστιτούτο Αμπέλου Αθηνών βρίσκεται στο Βόρειο - Ανατολικό τμήμα του νομού Αττικής. Το κλίμα της περιοχής είναι υποτροπικό, μεσογειακό, με θερμό ξηρό καλοκαίρι και ήπιο χειμώνα. Το ύψος βροχόπτωσης φτάνει 350-600mm το χρόνο. Οι βροχές επικρατούν τους χειμερινούς μήνες. Οι υψηλές θερμοκρασίες φτάνουν μέχρι τους 46°C (2007), ενώ οι κρίσιμες για το αμπέλι θερμοκρασίες (40°C και άνω) σημειώνονται σε αυτή τη ζώνη σχεδόν κάθε χρόνο με δυνατούς ανέμους. Η ατομική εκτίμηση των υβριδίων πραγματοποιήθηκε από το 2001 και μελετήθηκαν πάνω από 2000 φυτά, που προήλθαν από διάφορους συνδυασμούς της διασταύρωσης, με σκοπό την παραλαβή σχετικά ανθεκτικών στην ξηρασία σπορόφυτων ευρωπαϊκής-ασιατικής προέλευσης. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στην ποιότητα, αντοχή στην ξηρασία, στις υψηλές θερμοκρασίες και σε άλλες χαρακτηριστικές ιδιότητες. Η εκτίμηση έγινε βάση σύγκρισης των δύο νέων ποικιλιών με τις καλύτερες συνιστώμενες καλλιεργούμενες ποικιλίες. Οι διασταυρώσεις, οι σχετικές εργασίες και η μελέτη των νέων ποικιλιών, όπως η προέλευση, το πρωτογενές υλικό, η οικολογική-γεωγραφική ομάδα, η περιγραφή των βασικών βιολογικών χαρακτηριστικών των οργάνων του φυτού, τα αγρονομικά και τεχνολογικά χαρακτηριστικά της ποικιλίας καθώς και το γενικό συμπέρασμα για τις ποικιλίες με την υπόδειξη των ζωνών όπου μπορεί να καλλιεργηθούν, πραγματοποιήθηκε με τις αναγνωρισμένες μεθόδους (1,2). Η αμπελογραφική περιγραφή και η κωδικοποίηση, στη συνέχεια, των αμπελογραφικών χαρακτηριστικών της ποικιλίας έγινε με τη με τον κώδικα αμπελογραφικής περιγραφής του Διεθνούς Οργανισμού Αμπέλου και Οίνου (OIV 2013)(3).

Αποτελέσματα-Συζήτηση

Αμπελογραφική περιγραφή της ποικιλίας «Χαρά»

Το 2004 δημιουργήθηκε η ποικιλία «Χαρά» από τη διασταύρωση των ποικιλιών «Αυγουλάτο»^λ «*Traminer roze*»,. Η χρονική διάρκεια από την έκπτυξη οφθαλμού μέχρι τον τρυγητό είναι 146-155 ημέρες. Η ανάπτυξη βλαστών (2,1-3,0 μ.) και η ξυλοποίηση της κληματίδας είναι υψηλή. Το ποσοστό των παραγωγικών βλαστών είναι πάνω από

ΕικError! No text of specified style in document..1 Ποικιλία " Χαρά"

90%. Ο αριθμός των ταξιανθιών ανά βλαστό συνήθως είναι δύο και τα άνθη ερμαφρόδιτα. Η ποικιλία είναι αυτογονιμοποιούμενη με υψηλή απόδοση. Το μέσο βάρος σταφυλής είναι 350 gr. Το μέγεθος της σταφυλής είναι μέτριο έως μεγάλο, το σχήμα κωνικό με μέτρια έως αραιή πυκνότητα. Η ράγα είναι μετρίου μεγέθους, σφαιρικού σχήματος, ροζέ χρώματος, με πυκνή κέρινη ανθηρότητα. Ο αριθμός γιγάρτων κυμαίνεται στα 2-3 ανά ράγα. Ο φλοιός είναι μετρίου πάχους και ανθεκτικός. Η περιεκτικότητα σε σάκχαρα είναι πολύ υψηλή (30%) στην υπερώριμη σταφυλή στα πρέμνα. Η σάρκα λευκή και το γλεύκος της πολύ αρωματικό. Η ποικιλία αυτή κατατάσσεται στην ομάδα ποικιλιών *Convarietas Pontica Neqr*.

Αμπελογραφική περιγραφή της ποικιλίας « Άρτεμις»

Εικ.2 Ποικιλία " Άρτεμις"

Το 2003 δημιουργήθηκε η ποικιλία «Άρτεμις» με τη διασταύρωση ποικιλιών «Κοντοκλάδι» x «Traminer». Η χρονική διάρκεια από την έκπτυξη οφθαλμών μέχρι τον τρυγητό είναι 146-155 ημέρες. Η ανάπτυξη βλαστών είναι μέτρια και η ξυλοποίηση της κληματίδας πολύ υψηλή. Το ποσοστό των παραγωγικών βλαστών είναι πάνω από 95%, ενώ ο αριθμός ταξιανθιών ανά βλαστό, συνήθως δύο. Το άνθος είναι ερμαφρόδιτο και το μέσο βάρος σταφυλής:

140 g. Το σχήμα ράγας είναι στρογγυλό και η πυκνότητά της σταφυλής μέτρια. Το μέγεθος σταφυλιών είναι μικρό, το σχήμα τους κυλινδρο-κωνικό και πρασινοκίτρινου χρώματος. Η σάρκα είναι χυμώδης με έντονο χαρακτηριστικό άρωμα και με μεγάλη περιεκτικότητα σε σάκχαρα.

Η ποικιλία «Άρτεμις», σύμφωνα με τα αμπελογραφικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά ανήκει στη Δυτικο-Ευρωπαϊκή οικολογική ομάδα ποικιλιών, *convarietas occidentalis* Neqr.

Οι νέες ποικιλίες «Άρτεμις» και «Χαρά» διακρίνονται για την ικανοποιητική τους αντοχή στην ξηρασία και τις μυκητολογικές ασθένειες σε σύγκριση με τις άλλες ποικιλίες *Vitis vinifera*. Οι ποικιλίες προορίζονται για την παραγωγή λευκών οίνων ανωτέρας ποιότητας.

Βιβλιογραφία

1. Ζαμανίδης, Π. 2005. Η οικογένεια της αμπέλου (*Vitaceae* Juss *Vittis* Tournef) . Γεωργία – Κτηνοτροφία 3: 22-26.
2. Vaviliov, N. J. 1987. The theoretical background of Genetics. Moscow, Science Publications, 169p (στα Ρώσικα)
3. OIV. 2001. Codes des caracteres descriptifs des varietes et especes de Vitis. Website <http://www.oiv.int>